

Õppeaine:	Jalgratturi koolitus
Klass:	3. klass
Tunde nädalas ja õppeaastas:	2 tundi nädalas, kokku 20 tundi

AINE KIRJELDUS JA AINE PÄDEVUS

Liikluskasvatus on kooli õppe- ning kasvatustegevuse osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.

Koolis on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, liiklusmärkide-ja eeskirjade tundmine lähtudes liikluskeskkonnast.

Lapse arendamine, õpetamine ja kasvatamine toimub elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevate teemade kaudu.

Liikluskultuur on osa üldisest käitumiskultuurist, olles üksikisikule taandatult inimese võimel, kasvatusel, teadmistel, keskkonna eripäral ja ühiskonna väärtushinnangutel põhinev tahe ja harjumus liikluses kehtivaid norme järgida ja kaasliiklejatega arvestavalt käituda.

Sagedasti on antud hinnanguid liikluskultuuri tasemele ja räägitud vajadusest eesti madalat liikluskultuuri tõsta. Samas ei ole piisavalt püütud lahti mõtestada selle termini sisu – räägitakse ühest või teisest abinõust, mille rakendamine peaks sealsamas tõstma ka liikluskultuuri taset tervikuna. Reaalsuses see kahjuks nii lihtsalt ja otseses seoses ei toimi.

Liikluskultuuri muutus on pikaajaline protsess ja selle taseme paranemine eeldab inimese käitumist kujundavate paljude tegurite järjepidevat mõjutamist ning soovitud hoiakute ja käitumise kujunemiseks vajalike tingimuste loomist.

Õppeaine eesmärk:

1. Vähendada liiklemise riski.
2. Arendada oskust tunnetada ohtu.
3. Õpetada last aru saama, kuidas tekivad ohtlikud olukorrad.
4. Õpetada teda valima ohutut mängupaika ning tee ületamiseks sobivat kohta.

AINEVALDKONNA KIRJELDUS

Nii nagu igasugune kasvatus peab ka liikluskasvatus algama varakult. Esimesed õpetajad ja eeskuju andjad on vanemad. Võtab ju laps omaks kodus käibivad normid ning sobitab nendega oma käitumise. Kodust saab laps alateadlikult kaasa eeskujud kogu eluks, omandab käitumise alustõed, suhtumise liiklusesse ja ümbritsevasse liikluskeskkonda. Kõik see kujuneb vanemate ning teiste täiskasvanute liikluskäitumise jäljendamisenä. Liikluskasvatuse eesmärkide realiseerimine oleneb sellest, kuidas õpetaja õpetab, milline on tema liikluskasvatustegevus. Oma tegevuse otstarbekuse ja taotluse põhjendamisel lähtub õpetaja oma kogemustest ja kasvatusetadmistest. Liikluskasvatust ei ole võimalik läbi viia eraldi, ühe tegevusena, kasvatus eeri osana. See on pidev kogu elu vältel.

PÄDEVUSED

1. Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust.
2. Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada.
3. Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel.
4. Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti.
5. Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada.
6. Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulliskudega sõitmiseks ohutut kohta.
7. Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel.
8. Oskab valida tee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada.
9. Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust.
10. Oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

LÕIMING TEISTE VALDKONDADEGA

1. Positiivsus. Kujundatakse arusaama liikluses üksteisega suhtlemise ja arvestamise vajalikkusest ning liiklusviisakuse, heatahtlikkuse ning sõbralikkuse olulisusest .
2. Kohuse- ja vastutustunne. Õpitakse liiklusreegleid. Harjutatakse järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid, väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust. Kujundatakse arusaama igapäevase isiklikust vastutusest.
3. Turvalisus. Õpitakse tundma eri liiki liikluses eettulevate ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkepõhjust ning vältima ohuolukordadesse sattumist. Õpilane saab aru kui oluline on, et iga inimene tunneb ja täidab täpselt liikluseeskirju. Õpitakse kutsuma abi, tutvutakse lihtsamate esmaabivõtetega. Katse abil näidatakse helkuri ja jalgrattakiivri vajalikkust. Õpilasi tutvustatakse jalgratta ja sõiduki turvavarustusega. Kujundatakse liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumismudelit.

LÕIMING TEISTE AINETEGA

1. Emakeeletunniga: liiklusteemalised vestlused ja kirjalikud hrjutused, lünktekstide täitmine, ümberjutustused, kirjandid.
2. Inimeseõpetuse tunniga: kooliteekaardi koostamine, tutvumine liiklusega Koerus, teiste liiklejate austamine,
3. Kehalise kasvatuse tunniga: jalgratta sõit ja jalutamine.
4. Matemaatikatunniga: kauguste ja vahemaade määramise tekstülesanded, autode peatumisteeakonna näitlikustamine kuival ja märjal teel.

LÄBIVAD TEEMAD

1. Elukestev õpe ja karjääri plaanimine. Räägitakse politseiniku, autojuhi, mehaaniku, teede remontija elukutsest.
2. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kodukoha liiklusolukorraga tutvumine ja selle analüüsimine.

3. Kultuuriline identiteet. Kodukoha liiklus, selle eripärad. Eesti liikluseadusega korraldatud liikluse tundmaõppimine.
4. Teabekeskond. Info kogumine liiklusõnnetuste kohta.
5. Tehnoloogia ja innovatsioon. IKT vahendite kasutamine harjutamisel. Tutvumine jalgratta arengulooga.
6. Tervis ja ohutus. Liiklusõpetusel on kandev roll läbiva teema elluviimisel.
7. Väärtused ja kõlblus. Liiklusreeglite ja -põhimõtete tundmaõppimine. Kujuneb arusaam igaühe käitumise olulisusest enda ja teiste turvalisuse tagamisel, viisaka liiklemise ning üksteisega arvestamise vajalikkusest.

ÕPPE-JA KASVATUSEESMÄRGID

Jalgratturi koolitusega taotletakse, et õpilane:

1. Omandab motivatsiooni, huvi ja teadmised iseseisvaks liiklemiseks.
2. Omandab eluks vajalikud oskused ja teadmised liiklusest.
3. Omandab suhtlemisoscuse ja koostööharjumused.

ÕPPESISU

Liikumise ja liiklemise tähtsus inimese tervisele. Liiklemissoovitused I kooliastme õpilasele. Liiklemine üksi ja koos kaaslastega, oma kaaslase käitumise kirjeldamine ning hinnangu andmine liikluses. Tutvustada liikluseeskirja kui õigusakti; seadus mis on täitmiseks.

Seaduskuulekus liikluses. Liiklusmärkide tutvustamine: - liiklusmärgid jalakäijale, jalgratturile, sõidukijuhile. Liiklusmärkide tähenduse lugemise oskuse arendamine.

Liiklemine liiklusvahendiga, turvanõuded.

Ohutu liiklemise juhised õpilasele, käitumisreeglid tunnis; ohutu ja kaaslasi arvestav käitumine erinevate liikumisviisidega tegeldes; ohutu liiklemine õuealal ja kooliteel.

Liiklemine pimedal ajal ja helkuri kasutus.

Tutvustada kuidas tegutseda liiklusõnnetuse korral, oskus kutsuda abi, hädaabi numbri valimise õpetamine. Teavitada lapsi liiklusõnnetuste tekkimise põhjustest ja selle võimalikest tagajärgedest.

TEORIAÕPPE KAVA

1. Liiklusalased mõisted.
2. Liikluskorraldus.
3. Reguleerija märguanded.
4. Valgusfoorid.
5. Liiklusmärgid ja teekattemärgised.
6. Juhi märguanded.
7. Paiknemine sõiduteel, sõidurajal, sõiduraja valik, pöörded.
8. Teeandmise kohustus.
9. Möödumine, möödasõit.
10. Peatumine parkimine.
11. Erilist tähelepanu nõudvad olukorrad.
12. Raudtee ületamine.
13. Liiklus õuealal.
14. Jalgratta ehitus, kontroll, hooldus.
15. Liiklusõnnetuste analüüs.

SÕIDUÕPPE KAVA

1. Platsisõit. Vigursõit õppeplatsil (rajalaud, ringid paremale-vasakule, slaalom, rajavahetus, kaldtee, peatumine etteantud kohas).
2. Sõit teedel-tänavatel. Paiknemine teel, suunamärguanded, reastumine pöördeks, sõidujärjekord ristmikel, jalakäijatele tee andmine, sõitmine ringristmikul, möödumine takistusest.

HINDAMINE

Liiklusõpetuse hindamisel lähtutakse õppeaine eesmärkidest ja saavutatud õpitulemustest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi, aktiivsust ja kaasatõötamist tunnis, tegevuse/harjutuse omandamiseks tehtud pingutust ning püüdlikkust kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava eesmärkidele ning õpitulemustele. Hindamise eesmärgiks on õpilase arengu toetamine, tagasiside andmine tema arengu kohta, õpilase innustamine ja suunamine sihikindlalt õppima ja harjutama. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega.

Õpilane peab teadma:

1. mida ja millal hinnatakse.
2. milliseid hindamisvahendeid kasutatakse.
3. millised on hindamise kriteeriumid.

Oluline roll on kujundaval hindamisel. Kokkuvõtvalt hinnatakse viie-palli süsteemis.

FÜÜSILINE ÕPPEKESKKOND

Mitmekesised ja kaasaegsed õppematerjalid: erinevat liiki allikad, sh Koeru tüüpristmikud, tänavad, liiklussõlmed, teemaraamatud, pildid, filmid, videod, liiklustestid/ülesanded, temaatiline lisakirjandus populaarteadusliku ja ilukirjandusena ning IKT-põhine õppevara.

Kool korraldab liiklusalase teooriaõppe liiklusklassis ja auditooriumis, kus on vastavasisuline õppekirjandus ja õppevahendid.

Klassiväline praktilise sõidu õpe toimub õpetaja või lapsevanema juhendamisel algul koolisisesel õppeplatsil ja pärast sõiduvilumuse kontrolli kohalikel teedel-tänavatel. Praktilise õppe käigus kasutatakse turvavarustust.

Mitmeid teemasid on võimalik siduda Maanteeameti aasta jooksul korraldatavate liiklusohutuskampaaniatega, kuhu alati on võimalik kaasata spetsialiste politseist, päästeametist või Maanteeametist.

KASUTATUD ÕPPEVARA

Maanteeameti materjalid.

Õpetaja koostatud materjalid.

Riiklikud õigusaktid.

Koeru Keskkool